

NOTA DE FUNDAMENTARE

**la proiectul de hotărâre privind aprobarea formulelor de calcul ale compensației la energie sub formă de plată monetară, stabilirea normelor pentru costul energiei în perioada rece a anului și a nivelului minimului de cheltuieli al gospodăriei casnice, pentru consumatorii casnici, pentru perioada februarie – martie 2025
(acordarea compensațiilor la energie sub formă de plată monetară)**

denumirea proiectului actului normativ

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de hotărâre privind aprobarea formulelor de calcul ale compensației la energie sub formă de plată monetară, stabilirea normelor pentru costul energiei în perioada rece a anului și a nivelului minimului de cheltuieli al gospodăriei casnice, pentru consumatorii casnici, pentru perioada februarie – martie 2025 (acordarea compensațiilor la energie sub formă de plată monetară) a fost elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

În vederea implementării art. 1 din Legea nr. 241/2022 privind fondul de reducere a vulnerabilității energetice care stabilește măsuri pentru prevenirea și combaterea vulnerabilității energetice a populației și creșterea accesibilității energiei în rândul consumatorilor vulnerabili.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În decembrie 2024, prețul gazelor naturale a înregistrat o creștere semnificativă de 27.5%. Ulterior, în ianuarie 2025, s-au produs majorări importante și la energia electrică și termică, fapt ce a generat provocări considerabile pentru gospodăriile din întreaga țară, în special pentru cele cu venituri reduse. Aceste scumpiri au amplificat presiunea economică asupra populației vulnerabile, deja afectate de dificultăți financiare majore. Pentru răspunde acestei situații critice, Guvernul a elaborat și implementat un set de politici fundamentate și prompte, având ca obiectiv prioritar protejarea cetățenilor afectați de criza energetică. Prin abordarea și integrarea coerentă a acestor politici, se urmărește satisfacerea nevoilor imediate ale populației, precum și menținerea stabilității și a echilibrului pe durata sezonului rece.

Suplimentar, informăm că Hotărârea de Guvern nr. 817/2024 privind aprobarea formulelor de calcul ale compensației la energie sub formă de plată monetară, stabilirea normelor pentru costul energiei în perioada rece a anului și a nivelului minimului de cheltuieli al gospodăriei casnice, pentru consumatorii casnici, pentru perioada noiembrie 2024 – ianuarie 2025, se consideră a fi consumată, ca act normativ la data de 31.01.2024. Respectiv, temei juridic pentru modificarea hotărârei de guvern nu există.

Având în vedere că Hotărârea Guvernului nr. 817/2024 nu poate fi modificată, a fost elaborată o nouă hotărâre de guvern, care urmează să aprobe prevederile legale pentru perioada februarie -martie 2025.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele modificări propuse sunt:

Pentru a diminua impactul generat de majorarea tarifelor la energie, Guvernul a decis ajustarea indicatorilor utilizați în procesul de calcul al compensațiilor pentru energie pentru perioada februarie - martie 2025.

Ajustările sunt necesare pentru a adapta sprijinul financiar la noile tarife aprobate, asigurând astfel o corelare între compensațiile acordate și costurile reale suportate de consumatori casnici. Schimbările propuse urmăresc să evite dezechilibrele financiare și să asigure o protecție adecvată pentru categoriile de consumatori vulnerabili energetici, care sunt cei mai afectați de creșterea prețurilor la energie. În dependență de sursa principală de energie compensația maximă pentru încălzire se va acorda potrivit următorului tabel:

Luna	Compensația maximă pentru încălzire
------	-------------------------------------

	energia termică	gazele naturale	energia electrică	combustibilii solizi
Februarie-martie 2025	1 400 de lei	1 000 de lei	1 400 de lei	800 de lei

• Prezenta hotărâre urmează să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, deoarece prestația socială „compensația la energie sub formă de plată monetară” urmează să fie acordată pentru lunile februarie și martie 2025.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost identificate opțiuni alternative pe domeniul de reglementare abordat.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu a fost identificat

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

În baza modificării Legii bugetului de stat pentru anul 2025 nr. 310/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 556-559, art. 768) din urma ședinței CSE nr 9 din 13 februarie 2025 Fondul de reducere a vulnerabilității energetice s-a majorat pentru compensațiile la energie sub formă de plată monetară. Pentru lunile februarie - martie 2025, implementarea proiectului presupune un cost total în valoare de 1200000 mii lei pentru circa 715000 de beneficiari lunar. Începând cu luna ianuarie 2025, tariful pentru energie electrică a crescut:

- ÎCS “Premier Energy” de la 2,34 lei/kWh la 4,1 lei/kWh (75%);
- „FEE Nord” S.A. de la 2,84 lei/kWh la 4,68 lei/kWh (65%).

Pentru energie termică furnizată tariful a crescut :

- „Termoelectrica” S.A de la 1824 lei/Gcal la 2510 lei/Gcal (38%);
- „CET Nord” S.A. de la 1819 lei/Gcal la 2126 lei/Gcal (17%).

Aceste ajustări au determinat valoarea compensațiilor pentru lunile februarie-martie 2025, asigurând sprijinul financiar la tarifele noi.

Mii lei	Mii lei	Mii lei
2595803 (buget aprobat)	496000 (Decembrie executat)	2099803 (Sold rămas după achitarea compensațiilor pentru luna decembrie 2024)
	706496 (Ianuarie executat)	1393307 (Sold rămas după achitarea compensațiilor pentru luna ianuarie 2025)
	600000 (Februarie prognozat)	793307 (Sold estimat după achitarea compensațiilor pentru luna februarie 2025)
	600000 (Martie prognozat)	193307 (Sold estimat după achitarea compensațiilor pentru luna martie 2025)

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu a fost identificat

4.4. Impactul social

Implementarea acestor măsuri preventive de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale va avea un impact social considerabil. Aceste măsuri vor asigura o distribuție eficientă și echitabilă a compensațiilor. Totodată, măsurile vor promova echitatea socială, asigurând alocarea resurselor către cei mai vulnerabili cetățeni și vor contribui la diminuarea inegalităților sociale.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu a fost identificat

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul nu comportă riscuri de discriminare și nu are impact asupra echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu a fost identificat.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Alte impacturi și informații relevante nu sunt.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională nu sunt identificate.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE nu sunt identificate.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului este plasat pe portalul guvernamental particip.gov.md unde poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md
7. Concluziile expertizelor
Proiectul va fi supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție și expertizei juridice de către Ministerul Justiției. Informația privind rezultatele expertizelor anticorupție și juridice vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de hotărâre.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Aprobarea proiectului de hotărâre nu implică modificări și completări în ale actele normative în vigoare din domeniu.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Vor fi necesare măsuri de organizare și implementare a opțiunilor incluse pentru a atinge obiectivele stabilite. Principale autorități implicate vor fi Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Agențiile teritoriale de asistență socială și structurile lor subordonate și Casa Națională de Asigurări Sociale.

Secretar general

Dumitru PÎSLARU